

Utklipp av: *Telen* 18/5
1/5

Kafodden

HYDRO

14_03_009

MORALSK OPPRUSTNING

Av Fredrik Sejersted

En stor del av våre produksjons- utvalgs medlemmer deltok i fjor sommer i Moralsk Opprustings konferanser i Caux, Sveits, og representanter derfra har senere besøkt Hydros fabrikker. Det synes derfor naturlig om Hydrobladet — som søker å holde sin lesekrets a jour med det som foregår i bedriften — også gir en orientering om Moralsk Opprusting — Moral Re-Armament (M.R.A.).

Undertegnede var i Caux i 1949. Ut fra mitt inntrykk fra denne tur og det jeg senere har erfart, vil jeg forsøke å forklare hva M.R.A. er for noe.

Bevegelsen — eller rettere ideens — pionerer og talsmenn baserer seg på det enkle faktum at tilstanden i verden i dag er allarmende. Selv om mange utmerkede kvinner og menn utrettelig arbeider for utjevning og forståelse og konferanse avløser konferanse, står menneskeheten i dag — med de ødeleggelsesmidler som nå er til disposisjon — på kanten av en katastrofe. M.R.A. vil bidra sitt til å hindre dette, og vil gi en angstfylt, urolig og søkende menneskeslekt et åndelig grunnlag å bygge på, en plattform hvor alle mennesker fredelig kan møtes i full gjensidig tillit og respekt.

M.R.A. følger en annen vei enn den vanlige å nå dette store mål. M.R.A. sier at verden er sammensatt av raser og nasjoner, disse igjen av familiene, og familiene av de enkelte mennesker. Skal verdenssituasjonen forbedres — forandres — må først det enkelte menneske forandre seg. Dermed forandres familiene, så nasjonene og rasene og til slutt hele verden. — Denne forandring eller forvandling av det enkelte menneske — med det store mål å snu verdensutviklingen inn i en annen og bedre gate, «den gode vei» — er det essensielle i M.R.A.'s ideologi.

Hvordan skal så det enkelte menneske forandres? Jo, til å leve etter en inspirert moralsk standard basert på de fire såkalte «absolutter» Hvert menneske skal leve ut fra absolutt ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet. Hvis menneskene i stadig stigende grad lever slik, sier M.R.A., løses etter hvert av seg selv — og uten bitterhet, hat og krig, — familie-, klasse-, rase-, stats- og andre problemer, fordi et slikt livssyn, virkelig levet, innebærer totalt samarbeid og full forståelse i alle livets forhold. M.R.A. er altså en ideologi, en måte å leve på, en ny livskvalitet, i forhold til den vi stort sett

ser praktisert i dag og som kan sammenfattes under betegnelsen materialismen.

M.R.A. er altså ingen forening eller organisasjon man melder seg inn og ut av, ingen teoretisk utformet religion, intet samfunnssystem eller noen bestemt politikk. M.R.A. er hverken antikapitalistisk, antimarxistisk eller det motsatte. — M.R.A. sier bare: «Ta denne ideologi med deg og lev etter den i din familie, i din religion eller livstros, i ditt arbeid, i din politikk — ja over alt — og du vil selv føle deg fri, sikker og lykkelig, og oppleve de mest forbløffende praktiske resultater i dine omgivelser.»

For at et menneske skal kunne greie en livsstandard på dette meget høye plan trengs, sier M.R.A., en daglig inspirasjon og kontroll gjennom en såkalt «stille stund». Det er vanskelig å gi skriftlig uttrykk for hva M.R.A. legger i denne stille stund, dette at et menneske — eller flere sammen — setter seg ned og «lytter» og skriver ned de tanker som kommer. Best har jeg sett den stille stund og samtidig M.R.A.'s forhold til religionen forklart slik:

«Psykologisk betyr den at en planlegger sin dag og fatter sine beslutninger i full sjelelig balanse. Moralsk betyr den at en gir sin samvittighet og sine dypere overbevisninger tid og ro til å trenge igjennom det slagg som stadig vil leire seg over dem. Religiøst betyr den at en åpner seg for Guds ånd, lytter til hans ledelse og stiller seg

til disposisjon for hans planer. Den stille stund er for mange mennesker blitt en åndelig kraftkilde som de ikke kan tenke seg å unnvære. At denne praksis bygger på årtuseng gamle religiøse erfaringer, er like åpenbart som at kristendommens ånd og idealer har vært bestemmende for utformingen av det moralske grunnsyn i M.R.A. En dyp kristen overbevisning preger også en rekke av bevegelsens ledende personligheter. Men ellers er M.R.A. prinsipielt uavhengig av alle religiøse organisasjoner og konfesjoner.»

I Caux ved Genfersjøen i fire store forhenværende hoteller opppe i de vakre fjellene mellom «himmel og jord», samler M.R.A.'s apostler folk fra all verden til konferanser i tre-fire av årets måneder. Arbeidsgivere, funksjonærer og arbeidere, politikere av alle partier fra regjeringer og nasjonalforsamlinger, østens, vestens, nordens og sydens folk, hvite, gule og sorte raser, kristne, muhammedanere og irreligiøse, gamle og unge — svært mange unge — i alt var det i 1949 over 8000 mennesker fra 82 nasjoner, alle møtes de på dette forunderlige sted, hvor livet søkes levet etter de fire absolutter med den stille stund som den åndelige kraftkilde.

Det har intet med hotellopphold i vanlig forstand å gjøre å befinne seg i Caux. De besøkende 1400—1500 mennesker, hvis opphold gjennomsnittlig vel strekker seg over

en ukes tid, sørger frivillig selv for alt arbeid som skal til — i lagarbeid utføres matlaging, værelsestell osv. Det underlige er at en ikke merker noen vanlig organisasjon bak det hele — når den enkelte innstilling hovedsakelig er rettet på å hjelpe andre fungerer øyensynlig maskineriet best. Dertil kommer at nettopp i lagarbeidet kommer en i nærmest kontakt med mennesker fra alle verdensdeler, hvilket ikke er det minst interessante ved Caux.

I en stor sal som rommer ca. 1000 mennesker holdes det daglig to hovedmøter. Ved hjelp av små radioapparater med høretelefoner blir det som sies straks oversatt til en rekke språk — norsk f. eks. — slik at alle kan følge med. Møtene ledes av forskjellige M.R.A. folk som har en usedvanlig trening i effektiv møteledelse. En får høre uttalelser om forholdene i de forskjellige land, hvilke problemer folk strir med — en konstaterer snart at menneskene i grunnen er seg selv like uansett hvilken del av verden de kommer fra — og selvselgelig, svært meget om hva vedkommende selv mener M.R.A. betyr for en selv og ens omgivelser. Forskjellige vakre kor av unge kvinner og menn sørger for et meget effektivt innslag av sanger, som angår M.R.A.'s arbeid. Korsangen, og den intense ungdom som framfører den, ungdom som lever for hva de mener er en stor og for hele verden reddende ide, er meget betagende.

I det hele tar M.R.A. i bruk, for-

uten rent personlig påvirkning, alle moderne hjelpemidler, ikke minst skuespill og revyer som er av høyeste kvalitet. Og det prentes inn på denne måten og gjennom radio og presse ideer og slagord som tross sin knapphet dog formår å gi konsist uttrykk for ideens vesen. (F. eks.: «Begynn med deg selv» — «spør ikke: hvem har rett, men hva er rett» — «det er nok i verden for enhver behov, men ikke for enhver begjær» («There is enough for everybody's need but not for everybody's greed» osv.).

Utenfor møtesesongen reiser M.R.A.'s folk rundt i lag («team») som apostler for sin store tanke!

Caux finansieres gjennom gaver og ofre av alle slag. Eksempelvis nevnes at danske bønder har gitt så meget smør og egg at det rekker til den daglige drift av Caux i møtesesongen, fra Egypten er det gitt bomull som veves til stoffer, fra Finland er det kommet møbler og serviser, fra Norge er sendt papir og hermetikk, Kenya har gitt kaffe, Jamaica sukker osv.

Et opphold i Caux for et alminnelig menneske der som undertegnede ikke på forhånd kjente noe til saken, er i virkeligheten en påkjenning — «en usedvanlig massasje for hjerte og sinn», som et medlem av Bonn-parlamentet sa. En står igjen med det spørsmål en av Hyrdo's deltagere stilte da han snakket til forsamlingen i Caux: «Hva er virkeligheten, det alminnelige liv vi har levet inntil nå, eller det nye liv vi har sett her?»